

Sygn. akt III Cz 1367/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie: SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR (del.) Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa K. K.

przeciwko(...) a.s. w P. (Czechy)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt I C 744/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 29 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim oddalił zgłoszony przez pozwaną zarzut braku jurysdykcji krajowej.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd wskazał, że jurysdykcję sądu do rozpoznania przedmiotowego sporu w pierwszym rzędzie reguluje prawo Unii Europejskiej, mające pierwszeństwo przed prawem krajowym. Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zastosowanie ma Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Przytaczając treść art. 1 i 3 tego rozporządzenia, Sąd wskazał, że na podstawie tych przepisów sądem właściwym dla pozwania osoby prawnej mającej siedzibę w Czechach jest co do zasady sąd czeski. Niemniej jednak, dokonując szczegółowej analizy dalszych przepisów tego rozporządzenia dotyczących dochodzenia odszkodowania z tytułu wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym, a także dla roszczeń odszkodowawczych opartych na odpowiedzialności cywilnej przewidziane, Sąd wskazał wyjątki (art. 5 ust.3, art. 9 ust. 1 lit. B, art. 10 i art. 11 ust 1 -2) i na podstawie art. 9 ust. 1 lit. b w związku z art. 11 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 uznał, że powód miał prawo pozwać ubezpieczyciela, przed sądem kraju, w którym ma miejsce zamieszkania.

Zażalenie na to postanowienie wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 1099 § 1 k.p.c. w związku z art. 11 ust. 2 w związku z art. 9 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, z dnia 22 grudnia 2000r. w sprawie

jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych poprzez ich błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, skutkiem błędnego sprzecznego z powszechną wykładnią przyjęcia, że powód jako cesjonariusz jest poszkodowanym w rozumieniu powołanych przepisów rozporządzenia 44/2001, a w konsekwencji błędnego przyjęcia, że w sprawie właściwy jest sąd polski.

Na tych podstawach wniósł o uchylenie w całości postanowienia o oddaleniu zarzutu pozwanej braku jurysdykcji krajowej, albo uchylenie lub zmianę tego postanowienia, jak również zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 91 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, prawo przez nią stanowione jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku kolizji z ustawami.

Rzeczpospolita Polska na mocy traktatu podpisanego w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003r. (Dz.U.2004.90.864 zał.) stała się członkiem Unii Europejskiej.

Art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii (Dz.U.2004.90.864/2) stanowi, iż w celu wykonania kompetencji Unii instytucje przyjmują rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie. Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich. Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Wynikająca z art. 91 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasada bezpośredniego stosowania prawa została prawidłowo zastosowana przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie.

Powód dochodził roszczenia z tytułu uszkodzenia pojazdu na terenie Republiki Czeskiej od ubezpieczyciela mającego siedzibę na terytorium Republiki Czeskiej.

Jurysdykcję krajową, zgodnie z zasadą wskazaną powyżej, należało ustalić na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.U.E.L.2001.12.1, Dz.U.U.E-sp.19-4-42 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego Państwa Członkowskiego tylko zgodnie z przepisami sekcji 2 - 7 niniejszego rozdziału.

Z punktu widzenia przedmiotu niniejszego sporu, istotne znaczenie ma sekcja 3 (art. 8 – 14) tego rozporządzenia, która określa jurysdykcję w sprawach dotyczących ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy uznał, że na podstawie art. 9 ust. 1 lit. b w związku z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, powód miał prawo pozwać ubezpieczyciela, przed sądem kraju, w którym ma miejsce zamieszkania.

Dokonując trafność poczynionej powyżej oceny należy zwrócić uwagę na treść art. 9 ust. 1 lit. b oraz art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001.

Art. 9 ust. 1 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 pozwala na pozwanie ubezpieczyciela w innym Państwie Członkowskim w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania. Zgodnie natomiast z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, przepisy art. 8, 9 i 10 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne.

Zakres zastosowania art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 był przedmiotem orzeczeń wstępnych Trybunału Sprawiedliwości w wyroku z dnia 13 grudnia 2007r. (C-463/06; (...) przeciwko J. O.). Trybunał wskazał w nim, że odesłanie zawarte w art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych do art. 9 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia prowadzi do rozszerzenia zakresu zastosowania zasady jurysdykcyjnej właściwości sądu miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania, określonej w art. 9 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia, o kategorii powodów, którzy wytaczają powództwa przeciwko ubezpieczycielowi, innych niż ubezpieczający, ubezpieczony i uposażony z tytułu ubezpieczenia.

Nadto nie można pominąć, że w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 września 2009r. (C-347/08; V. G. przeciwko (...)), wskazał sekcja 3 rozdziału II rozporządzenia nr 44/2001 ustanawia autonomiczny system podziału kompetencji sądowych w sprawach dotyczących ubezpieczeń, mając za cel ochronę strony słabszej przez przepisy jurysdykcyjne bardziej dla niej korzystne niż przepisy ogólne.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U.2004.90.864/30) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym w przedmiocie wykładni prawa Unii Europejskiej i ważności aktów wydanych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii. Trybunał Sprawiedliwości zachowuje wyłączną właściwość do orzekania w trybie prejudycjalnym. Rozstrzygnięcie w wyroku wstępnym wątpliwości interpretacyjnej wyrażonej w pytaniu prawnym wiąże sąd polski przy dokonywaniu interpretacji wymienionej Dyrektywy.

Za zgodną, z tym co wskazano powyżej, należy uznać interpretację poczynioną przez Sąd Rejonowy, która dała podstawę do oddalenia zgłoszonego przez pozwaną zarzutu braku jurysdykcji krajowej. Sąd Rejonowy uznał bowiem, że art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) ma zastosowanie w stosunku do podmiotów, która na podstawie umowy przelewu wierzytelności, wstąpiły w prawa poszkodowanego, gdyż podmiot taki, wstępując w prawa poszkodowanego, doznaje uszczerbku majątkowego wskutek zdarzenia drogowego, a powód, nawet jeżeli ma status przedsiębiorcy, nie staje się automatycznie stroną silniejszą, a więc winien być pozbawiony ochrony wskazanej w motywie 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001.

Z tych względów, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Andrzej Dyrda